

ДО
Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ
ПОЛИТИКИ И МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

СТ А Н О В И Щ Е

на Конфедерация на труда „Подкрепа“

Относно: Проекти на Закони за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за акцизите и данъчните складове

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

В настоящото становище КТ „Подкрепа“ потвърждава позицията, изразена на заседанието на Комисията по бюджетна политика към НСТС, което беше проведено на 5 ноември 2021 г. Подкрепяме промените, продиктувани от хармонизация на данъчните закони с европейските нормативи. Същевременно изразяваме категоричното си несъгласие с продължаването на мярката за намалено ДДС за заведенията. Тя беше въведена като временна мярка през 2020 г., като още тогава бяха нарушени основни правила за прилагане на данъка върху добавената стойност. Договорката между управляващите и ресторантьорския бизнес беше „спестените“ средства да не се отразят в намаление на крайната цена на продукта за потребителите. Така около 200 млн. лв. се изляха в банковите сметки на собственици на въпросните заведения.

КТ „Подкрепа“ настоява ДДС ставката за заведенията да се върне на стандартните си нива, той като от тази стъпка не е в интерес нито на българските граждани, нито на българските работещи, нито на държавния ни бюджет. Впрочем това е секторът, който поддържа едни от най-високите нива на недеklarиран труд в страната, като така ощетява бюджета и застрашава осигурителните права на заетите в него. Със сигурност стотиците милиони биха могли да бъдат разходвани много по-далновидно за подпомагане на енергийно бедните домакинства или за укрепване на общинските и държавни болници и заетите в тях. Няма никакво съмнение, че здравеопазването (особено в ситуация на пандемия) следва да има много по-висок приоритет пред бирата и виното в заведенията.

КТ „Подкрепа“ приема настоящото обсъждане като такова за цялостната данъчна политика, затова за пореден път настояваме за нормализиране на данъчната система, така че

държавата да не се издържа от най-бедните си граждани, а по-голямата отговорност да се поеме от по-състоятелните, както е във всички цивилизовани държави. Крайно неприемливо за нас е от отговорност да бъдат освобождавани тези, които печелят, да продължават да се ползват от отстъпки и в същото време да облагаме и минималните доходи на българските граждани.

Някой трябва да плати цената на кризата, предизвикана от COVID-19. Именно затова още в началото на извънредното положение настояхме да се забрани разпределянето на дивиденди и бонуси за висшите мениджъри. Не може държавният бюджет да подпомага фирмите, които изпитват затруднения, с публични средства, а тези, които печелят от кризата, да не бъдат съпричастни с обществото, от което печелят. Заемите ще трябва да се връщат и това не бива да се случва на цената на допълнителни оръзвания на гърба на редовия български данъкоплатец. Към настоящия момент това може да се коригира, като **фирмите, разпределили дивиденди и бонуси за изминалата 2020 г., бъдат задължени да върнат средствата, с които са подпомогнати по социално-икономическите мерки срещу COVID-19.**

I Намалено ДДС за стоки от първа необходимост

В последните години КТ „Подкрепа“ внесе над **30 000** подписа на граждани в подкрепа на искането за намаление на ДДС за стоки от първа необходимост. Ние смятаме, че цената на хляба, лекарствата, водата са далеч по-важни, отколкото цената на алкохола в ресторантите например. За пореден път настояваме да бъдат взети предвид исканията, подкрепени от десетки хиляди български граждани за въвеждане на намалени ставките на ДДС за вода, основни и детски храни, базови медикаменти, учебници и книги на 9%. Аргументи като затруднено отчитане и контрол очевидно не са релевантни, след като правителството направи точно същото, но като реверанс към бизнеса.

II Необлагаем минимум и максимален осигурителен доход¹

Без значима промяна в структурата на данъците, не може да се очаква промяна в социалната и осигурителната система. КТ „Подкрепа“ многократно е заявявала позицията си „за“ връщане на необлагаемия минимум, диференцирани ставки на ДДС за стоки от първа необходимост и прогресивно данъчно облагане, каквото е то в нормалните, цивилизовани, западноевропейски държави, към които се опитваме да се присъединим не само формално.

Според последните публикувани данни от Министерството на финансите², 5% от българските граждани получават над 29,5% от облагаемите доходи. **5% от хората – около 1/3 от доходите.** Държавният бюджет се пълни от най-нискодоходните 88% (чиято данъчна основа е до 2000 лв.) и от платения ДДС, докато корпоративният данък в страната е един от най-ниските в целия ЕС – едва 10%, като се прилагат различни данъчни облекчения, благодарение на които реалното корпоративно облагане е още по-ниско.

За пореден път ще предложим два варианта за компенсиране на намалените приходи в бюджета при прилагане на необлагаем минимум в размер на минималната работна заплата.

¹ „Максимален осигурителен доход и влиянието му върху доходното неравенство“ https://www.fes-bulgaria.org/fileadmin/user_upload/images/publications/Maximalen_osiguriteln_dohod.pdf

² Писмен отговор на въпрос от Жельо Бойчев – народен представител от ПГ „БСП за България“, относно броя на лицата, които заплащат данък върху доходите на физическите лица (ДДФЛ) и платения данък за юли 2020 година по групи и категории <https://www.minfin.bg/bg/wreply/11134>

А. Модел без максимален осигурителен доход

Европейската практика и математиката сочат, че при осигурителна система без таван прогресивността може да е по-слабо изразена. Поради това залагаме относително скромна прогресия, а резултатите са следните:

- по подобие на данъчното облагане да се "оплоскости" и осигуряването, като в обхвата му влезе целият доход на лицето – този подход би довел до допълнителни приходи в осигурителните фондове от над 3 млрд. лв.;
- добавка „Солидарност“ – скромна прогресивност: 20% данък върху доходите над 5000 лв., като за всички доходи до тази сума важат необлагаемият минимум и 10% данък над него;
- корпоративен данък – досега, с оглед по-плавно завръщане към нормалното, предлагаме ставка от 12% върху печалбите на бизнеса. Българското правителство обаче припозна данъчните мерки, предложени и обсъдени в рамките на разширения формат на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Г-20, като подкрепи повишаване на данъчната ставка на 15% за компании с оборот над 750 млн. евро³. Приемаме тази позиция като знак за това, че вече българските управляващи са осъзнали, че с ниски данъци за бизнеса цивилизовано общество не се гради. Поради което настояваме корпоративният данък в България да стане 15%.

Дори само тези мерки са достатъчни да платим „цената“ на това да не облагаме най-ниските доходи в страната. Да не пълним бюджета от джобовете на най-бедните работещи български граждани.

Б. Модел с таван на осигурителния доход, компенсирани от по-прогресивен данък

- изместване на максималния осигурителен доход на 5000 лв. ще донесе около 2 млрд. лв. допълнително на хазната. Напомняме, че по препоръки на международни организации като МОТ той, ако въобще го има, следва да е 10 пъти минималната работна заплата.;
- по-ниската осигурителна тежест за лицата с доходи над тавана следва да се компенсира с по-изразена прогресия в данъка върху доходите на физическите лица. За доходите до 2600 лв. се запазва сегашната ставка от 10%. Данък от 15% за доходите между 2600 и 5000 лв. и данък „Солидарност“ в размер на 25% за доходите над 5000 лв.;

³ Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising From the Digitalisation of the Economy
<https://www.oecd.org/tax/beeps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-july-2021.pdf>

- корпоративен данък – ставка от 15% върху печалбите на бизнеса.

И двата модела включват увеличение на един от най-ниските корпоративни данъци в ЕС. Както и изсветляване на икономиката с най-голям сив сектор в ЕС. Напомняме, че преди две години министърът на финансите заяви публично, че плоският данък с необлагаем минимум е източник на корупция, но за съжаление не направи нищо, за да пресече този източник на корупция. Мерките срещу укриването на данъци и осигуровки следва да са малко по-креативни, което е въпрос само на политическа воля.

КТ „Подкрепа“ не възразява срещу предложените ни данъчни промени в Закона за акцизите и данъчните складове. Категорично се противопоставяме срещу продължаването на социалната помощ за заведенията под формата на намалено ДДС, което не изпълнява основните цели, с които данъкът върху добавената стойност се прилага и води до още по-голямо изкривяване на данъчната политика. Предлагаме цялостна реформа в данъчната система, която е крайно наложителна от години.

С УВАЖЕНИЕ:

ИНЖ. ДИМИТЪР МАНОЛОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КТ „ПОДКРЕПА“

